

Egy halálhírré

Van egy — emlékező könyvekben is napvilágot látott — „sztori”, miszerint Krúdy Gyula, amikor egy színlapon meglátta leánya, Krúdy Ilona nevét, búsan álldogált az utcai plakát előtt. Valaki megkérdezte: — Mi a baj, Gyula bátyám? ... Mire Krúdy: — Ek-kora szégyent, öcsém; az em-leányom s z i n é s z n é lett...

Hajdani kedves szerkesztő-ségi szobatársam, Várkonyi Titusz szerint — pedig ő Krúdy életének, vagy legalábbis Krúdy élete egy jelentős részének igazán hiteles tanúja volt — ez a történet egy kicsit másképpen esett. Az író valóban nem tudta, hogy — különben már régen, még fiatalon meghalt — Ilona leánya szerződést kapott egy színházban, és amikor ezt meghallotta, ezt mondotta bizalmasainak: — Tudom, hogy Ilonának van tehetsége, szép a hangja, érdekes a karaktere. De a tölem örökölt hosszú termete miatt nem maradhat sokáig a színészi pályán... Ekkor, Várkonyi szerint, elhallgatott, majd keserűen tette hozzá: — Íme, egy magyar író öröksége!...

Most, hogy olvasom Krúdy Gyula Mária nevű leánya halálának híret, eszembe jutnak azok a sziglieti és „Fészek”-beli beszélgetések, ahol mindig ez a mindig derűs, minden érdeklődő, művelt tanárnő volt a „szóvivő”. Úgy jellemzett látószólag apró eseteket, mások szívére esetleg szürkének tűnő figurákat, hogy többen — írók — arra biztatták: miért nem írja meg ezeket? Ilyenkor Mária nem válaszolt, csak mosolygott, esetleg legyintett egyet. Egyszer, Váci utcai szobájában — természetesen a Váci utca „krúdys” részén lakott, nem az új divatokat népszerűsítő szakaszán — ki is fejtette az összegyűlt, kis társaságnak: — Tudjátok, ha festeni akarnék, vagy zenét szeretni, azt még lehetne talán... Krúdy névvel azonban nem lehet, nem szabad, nem merek írni...

Ott voltam a társaságban, de nem mondtam el hangosan (csak magamban idéztem fel) Várkonyi Titusz emlékezését: — „Íme, egy magyar író öröksége!...” Most azonban elmondhatom, mert sokan vannak, akik csodálkoztak, hogy miért nem publikál az édesapja fantáziáját (ám nevének súlyos terhét, felelősségét) is örökölt Krúdy Mária.

Mégis remélem, hogy maradtak írások, az egyedül élt, s most csendben eltávozott, mindig mosolygó tanárnő hagyaté-kában.

A. G.